

APRIL 2023 | LETNIK 3, ŠTEVILKA 2 | ISSN 2738-6554 | INFO@DEMB.SI

GLASILO DRUŠTVA EKONOMISTOV MARIBOR

Društvo ekonomistov Maribor, Razlagova ul. 14, 2000 Maribor, Slovenija

UVODNIK

Spoštovani člani društva!

Pred vami je druga številka Glasila Društva ekonomistov Maribor v letu 2023, v kateri so objavljeni trije poljudni članki s področja ekonomije in delovnega prava. Veseli me, da glasilo društva izhaja že tretje leto zapored.

Lep pozdrav

Dr. Dejan Romih,
glavni in odgovorni urednik

VPLIV RUSKO-UKRAJINSKE VOJNE NA FINANČNI STRES V UKRAJINI

Dr. Dejan Romih

Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta, Razlagova ul. 14, 2000 Maribor

Društvo ekonomistov Maribor, Razlagova ul. 14, 2000 Maribor

dejan.romih@um.si

dejan.romih@demb.si

<https://orcid.org/0000-0001-9123-0183>

Povzetek: V tem članku obravnavam vpliv rusko-ukrajinske vojne, ki se je začela 20. februarja 2014, na finančni stres v Ukrajini. Podatki ukrajinske centralne banke kažejo, da sta rusko-ukrajinska vojna, zlasti pa njena eskalacija, do katere je prišlo 24. februarja 2022, vplivali na povečanje vrednosti indeksa finančnega stresa za Ukrajino. Njegova vrednost je 4. marca 2022 znašala 0,8012, kar je največ, odkar se je začela specialna vojaška operacija. Izkušnje iz rusko-ukrajinske vojne učijo, da šok zaradi vojne vpliva na povečanje finančnega stresa v vojskujočih se državah.

Ključne besede: finančni stres, rusko-ukrajinska vojna, specialna vojaška operacija, Ukrajina

1 Uvod

Rusko-ukrajinska vojna, ki se je začela februarja 2014, je spremenila način življenja v Ukrajini. Romih (2022) je analiziral vpliv rusko-ukrajinske vojne na gospodarskopolitično negotovost v Rusiji. Ugotovil je, da sta rusko-ukrajinska vojna, zlasti pa njena eskalacija, do katere je prišlo februarja 2022, vplivali na povečanje gospodarskopolitične negotovosti v Rusiji. Specialna vojaška operacija je povzročila potrebo po analiziranju vpliva rusko-ukrajinske vojne tudi na Ukrajino. V tem članku analiziram vpliv

rusko-ukrajinske vojne na finančni stres v Ukrajini, s čimer dopolnujem literaturo v slovenskem jeziku o vplivu rusko-ukrajinske vojne na Ukrajino.

Raziskave (Qureshi idr., 2022; Zhou & Wang, 2023) kažejo, da specialna vojaška operacija ni vplivala samo na Ukrajino, ampak tudi na ostali del sveta. To me ne preseneča, saj je eskalacija rusko-ukrajinske vojne vplivala na povečanje negotovosti v svetu, o čemer so pisali tudi drugi avtorji (gl. npr. Yotzov idr., 2022). Eskalacija vojaškega spopada je bila šok, ki ga je bilo treba amortizirati.

2 Definicija finančnega stresa

Finančni stres lahko definiramo kot odziv finančnega sistema ali njegovega dela na šok (prim. Hakkio & Keeton, 2009). Finančna kriza leta 2008 je povzročila potrebo po opazovanju in spremljanju finančnega stresa. V ta namen so tuji avtorji razvili indekse finančnega stresa, ki jih uporabljajo oblikovalci politike, raziskovalci itd., med njimi tudi Evropska centralna banka (gl. npr. Holló idr., 2012). Ukrajinska centralna banka uporablja indeks finančnega stresa, ki ga je leta 2021 razvil Filatov (2021), temelji pa na indeksu finančnega stresa, ki so ga leta 2012 razvili Holló, Kremer in Lo Duca (2012).

V praksi srečujemo različne dejavnike, ki povzročajo finančni stres. Eden izmed njih je tudi eskalacija rusko-ukrajinske vojne, ki je vplivala na povečanje finančnega stresa v Rusiji in Ukrajini. Podatki ruske bonitetne agencije ACRA, ki meri finančni stres v Rusiji, kažejo, da je eskalacija rusko-ukrajinskega vojaškega spopada vplivala na povečanje vrednosti indeksa finančnega stresa za Rusijo, ki je svoj zadnji vrh dosegel 15. marca 2022, ko je vrednost indeksa znašala 9,951, kar je 8,318 indeksne točke več kot 23. februarja 2022 (ACRA, 2023). Glede na to, da znaša kritična meja 2,500, to pomeni, da je bil takrat ruski finančni sistem že v krizi, kar je povzročilo potrebo po ukrepanju. Med drugim je bilo treba zagotoviti nemoteno delovanje ruskega finančnega sistema, ki mu je s strani Zahoda grozila osamitev.

3 Izkušnje iz Ukrajine

Naivno bi bilo pričakovati, da ruska vojaška agresija ne bo vplivala na finančni stres v Ukrajini. Eskalacija rusko-ukrajinske vojne je poslabšala možnosti za normalno delovanje ukrajinskega finančnega sistema, kar kažejo tudi podatki o gibanju (vrednosti) indeksa finančnega stresa za Ukrajino, ki so dostopni na spletni strani ukrajinske centralne banke. Iz tabele 1 je razvidno, da je šok zaradi specialne vojaške operacije vplival na povečanje finančnega stresa v Ukrajini, kar sem pričakoval glede na vrsto in velikost šoka. Vrednost indeksa finančnega stresa za Ukrajino je 23. februarja 2022 (tj. na dan pred začetkom ruske invazije na Ukrajino) znašala 0,1993, 24. februarja 2022 0,4658, 4. marca 2022 pa 0,8012, kar je največ, odkar se je začela specialna vojaška operacija. To pomeni, da se je vrednost indeksa finančnega stresa za Ukrajino od 24. februarja do 4. marca 2022 povečala za 0,3354 indeksne točke.

Tabela 1: Vrednosti indeksa finančnega stresa za Ukrajino na izbrane dneve

Datum	Dogodek	Vrednost indeksa
19. 2. 2014	Dan pred začetkom rusko-ukrajinske vojne	0,2399
20. 2. 2014	Začetek rusko-ukrajinske vojne	0,2505
6. 4. 2015	Prvi vrh	0,9040
23. 2. 2022	Dan pred začetkom specialne vojaške operacije	0,1993
24. 2. 2022	Začetek specialne vojaške operacije	0,4658
4. 3. 2022	Drugi vrh	0,8012

Vir: https://www.policyuncertainty.com/climate_uncertainty.html

Ugotovitve kažejo, da je ruski napad na Ukrajino vplival na povečanje finančnega stresa v Ukrajini. Na osnovi tega lahko domnevamo, da bi tudi morebiten kitajski napad na Tajvan vplival na povečanje finančnega stresa v Tajvanu. Upamo lahko, da do tega ne bo prišlo, saj bi to vplivalo na povečanje negotovosti na finančnih trgih po svetu (čemur smo bili priča tudi na začetku ruskega napada na Ukrajino februarja 2022). Strokovnjaki opozarjajo, da bi kitajsko-tajvanska vojna prizadela proizvodne panoge po svetu. Tajvan je namreč največja proizvajalka polprevodnikov na svetu.

4 Sklep

Na osnovi podatkov ukrajinske centralne banke sklepam, da sta rusko-ukrajinska vojna, zlasti pa njena eskalacija, vplivali na povečanje finančnega stresa v Ukrajini. Tuje izkušnje kažejo, da šok finančnega stresa vpliva na zmanjšanje gospodarske aktivnosti (gl. npr. Holló, Kremer in Lo Duca, 2012). Naloga ukrajinske centralne banke je, da tudi med specialno vojaško operacijo skrbi za nemoteno delovanje ukrajinskega finančnega sistema. Zavedati se moramo, da je ruska vojaška agresija izziv za ukrajinske finančne ustanove, ki se soočajo z različnimi težavami (npr. izpadanjem električnega toka), ki od njih zahtevajo prilagajanje.

Viri

Filatov, V. (2021). A new financial stress index for Ukraine. *Visnyk of the National Bank of Ukraine*, 251, 37–54.
<https://doi.org/10.26531/vnbu2021.251.03>

Hakkio, C., & Keeton, W. (2009). Financial stress: what is it, how can it be measured, and why does it matter? *Economic Review*, 94, 5–50.
<https://www.kansascityfed.org/research/economic-review/economic-review-archive/>

Holló, D., Kremer, M., & Lo Duca, M. (2012). CISS – a composite indicator of systemic stress in the financial system (ECB Working Paper No. 1426). European Central Bank.
<https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpwps/ecbwp1426.pdf>

Qureshi, A., Rizwan, M. S., Ahmad, G., & Ashraf, D. (2022). Russia–Ukraine war and systemic risk: Who is taking the heat? *Finance Research Letters*, 48, 103036.
<https://doi.org/10.1016/j.frl.2022.103036>

Romih, D. (2022). Gospodarskopoliitična negotovost v Rusiji med rusko invazijo na Ukrajino. *Ekonomija plus*, 1(1), 7–11.
<https://demb.si/publikacije/ekonomija-plus-1-1.pdf>

Zhou, E., & Wang, X. (2023). Dynamics of systemic risk in European gas and oil markets under the Russia–Ukraine conflict: A quantile regression neural network approach. *Energy Reports*, 9, 3956–3966.
<https://doi.org/10.1016/j.egy.2023.03.030>

Yotzov, I., Thwaites, G., Mizen, P., Bunn, P., Bloom, N., & Anayi, L. (2022, 16. april). The impact of the war in Ukraine on economic uncertainty. *VoxEU.org*.
<https://cepr.org/voxeu/columns/impact-war-ukraine-economic-uncertainty>

VPLIV RUSKO-UKRAJINSKE VOJNE NA POLOŽAJ PLATFORMNIH DELAVCEV V UKRAJINI

Aljoša Polajžar, mag. prav.

Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta, Mladinska ulica 9, 2000 Maribor

aljosa.polajzar@um.si

<https://orcid.org/0000-0002-7778-2819>

Povzetek: V tem prispevku predstavljam izzive, s katerimi se srečujejo platformni delavci v Ukrajini v luči rusko-ukrajinske vojne. Tudi pred začetkom rusko-ukrajinskega konflikta je platformno delo bilo zelo razširjeno med Ukrajinci, ki imajo dobro znanje tujih jezikov in razvite digitalne spretnosti. Začetek konflikta pa jim je prinesel številne negotovosti, saj imajo mnogi otežen dostop do osnovnih dobrin, ki so potrebne za izvajanje platformnega dela (internetna povezava, elektrika itd.). Prav tako se je položaj številnih delavcev še dodatno poslabšal v smislu nižjega plačila za opravljanje dela ter izgube dobrih ocen ter položaja na platformi, saj zaradi vojnega stanja ne morejo več enako zanesljivo opravljati vseh sprejetih projektov in del na platformi.

Ključne besede: podnebna politika, podnebne spremembe, Združene države Amerike

1 Položaj platformnih delavcev v Ukrajini pred invazijo

Opravljanje dela prek digitalnih platform dela ima tako v Evropski uniji kot po svetu čedalje pomembnejšo vlogo na trgu dela. Tudi v Ukrajini je platformna ekonomija v zadnjih letih pred invazijo bila v močnem porastu. Ukrajinski trg dela je še posebej vabljal za digitalne platforme dela, saj je ukrajinska delovna sila dobro izobražena, zna dobro angleško (WageIndicator, 2022) in rusko ter je tudi dobro tehnološko (digitalno)

vešča. Prav tako je tudi cena njenega dela nižja kot za platformne delavce v ZDA in drugod po Evropi (Marshall, 2022). Tako je že leta 2018 Mednarodna organizacija dela ocenila, da je na digitalnih platformah dela registriranih 500.000 Ukrajincev, kar predstavlja 3 % celotne ukrajinske delovne sile (Staffing Industry Analysts, 2022).

Pri tem velja omeniti delitev platformnega dela na delo, ki se opravi v celoti na spletu, in na delo, ki se opravi fizično na lokaciji. V Ukrajini

sta bili zelo razširjeni obe obliki. Ukrajinci so opravljali denimo platformno delo na spletu (kot »freelancerji«) na mednarodnih platformah Upwork, Fiverr, in Freelancer.com. Delali so kot programerji, IT tehniki, grafični oblikovalci, uredniki in pisci. Dela so opravljali za različne stranke na platformah (npr. start-up podjetja v Nemčiji, za manjše stranke v ZDA in Kanadi ter za velika podjetja, kot so denimo Airbnb, Samsung itd.). Nekateri so delali na podlagi dolgoročnih pogodb, drugi pa priložnostno posamična dela (Marshall, 2022). V zvezi s platformnim delom na lokaciji pa so v Ukrajini med drugim aktivne svetovno znane glavne platforme s področja prevoza oseb (npr. Uber) ter platforme za dostavo blaga, predvsem hrane (npr. Bolt Food) (Heath, 2022).

2 Položaj platformnih delavcev v Ukrajini med invazijo

Rusko-ukrajinska vojna, ki se je začela februarja 2022, je vplivala na vse vidike življenja prebivalcev Ukrajine. Na milijone ljudi je pobegnilo iz svojih domov ter se preselilo v druge dele Ukrajine ali pa odšlo v tujino. Nam samoumevne dobrine, kot so mir, varnost, dostop do elektrike in ogrevanja, do spletne povezave itd., za Ukrajince niso več samoumevne. Posledično (kot na praktično vse pore družbe) je vojna vplivala tudi na položaj platformnih delavcev, ki delujejo v Ukrajini – tako tistih, ki opravljajo delo v celoti na spletu za računalnikom (freelancerji), kot tistih, ki v mestih na kolesih dostavljajo

hrano.

3 Vpliv invazije na položaj freelancerjev

Vsesplošno uničenje, ki ga je povzročila vojna, je v številnih primerih pomenilo manj stabilno internetno povezavo, ki jo freelancerji pri svojem delu nuno potrebujejo. Pogosto pa je prišlo tudi do tega, da freelancerji niso imeli dostopa do elektrike, da bi si napolnili svoje naprave, na katerih opravljajo delo. Tudi delovno okolje se je zaradi razseljenosti in neprestanih alarmov, ki naznanjajo nevarnost, močno poslabšalo. Freelancerji za svoje delo namreč potrebujejo mirno in varno delovno okolje (WageIndicator, 2022).

Vse navedeno je imelo za freelancerje velike posledice, saj so mnogi le stežka lahko opravili projekte za svoje stranke v predvidenih rokih. Posledično so na platformi tudi izgubili na oceni uporabnikov in zanesljivosti (»rejtingu«), ki pa pomembno vpliva na število dodeljenih projektov oziroma del. Ker freelancerji opravljajo delo izven delovnega razmerja kot neodvisni pogodbeniki, pa manjše število del pomeni tudi manjši zaslužek. Kot neodvisni pogodbeniki namreč niso plačani glede na število opravljenih ur, ampak glede na število del oziroma projektov, ki jih tudi dejansko opravijo. Platforme tako do teh delavcev nimajo nobenih obveznosti (kot npr. klasični delodajalci napram delavcem v delovnem razmerju), tako da niso nase prevzele nobenih tveganj oziroma izgub, ki so jih utrpeli ukrajinski

platformni delavci. Če platformni delavec ne dela (iz kakršnegakoli razloga že), od platforme ne prejme nobenega nadomestila plače, kot to velja v določenih primerih za delavce v klasičnem delovnem razmerju (prav tam).

Platformni delavci so tako v splošnem kaosu in negotovosti pogosto prepuščeni samim sebi. Kot izhaja iz pričevanj platformnih delavcev, si navkljub težkim razmeram (nekateri opravljajo delo v kleti ipd.) prizadevajo za nadaljevanje opravljanja dela. Pri tekočih projektih si tako prizadevajo za spremembo pogodbenih rokov in pogojev, kar pa je seveda vedno odvisno tudi od dobre volje pogodbenih strank (v nekaterih primerih so dogovori tudi uspešni) (Marshall, 2022).

4 Vpliv invazije na položaj dostavljavcev hrane

Večina platform za dostavo hrane je po začetku invazije sicer prenehala z delovanjem v Ukrajini. Kljub temu pa sta ostali platformi Glovo in Bolt Food, ki sta nadaljevali z delovanjem. Dostava platform vključuje tudi osnovne dobrine, ki jih potrebujejo prebivalci v luči vojnega uničenja. Platformni delavci imajo tako zelo pomembno vlogo v kriznem času vojne (WageIndicator, 2022).

Kljub temu pa platformni delavci poročajo tudi o nekaterih negativnih praksah platform. Nekateri platformni delavci so denimo v preteklosti bili izključeni iz platforme, in sicer tako, da je platforma Bolt Food avtomatično

odstranila njihov uporabniški račun (Heath, 2022). Drugi pa poročajo o izrednem zmanjšanju zneska plačila za opravljeno delo. Platforma Bolt Food je denimo odstranila minimalno plačilo za vsako opravljeno dostavo, kar je po izračunih delavcev za nekatere pomenilo 52-odstotno znižanje plačila. Toliko nižje plačilo pa predstavlja še dodatne težave za delavce, ki za dostave uporabljajo motor ali osebni avtomobil in porabijo velik del sredstev za gorivo (prav tam).

5 Sklep

Oborožen konflikt, ki se je začel februarja 2022, je tako kot na ostalo prebivalstvo pomembno vplival tudi na platformne delavce. Osnovna sredstva za delo, kot so ustrezen delovni prostor, internetna povezava, elektrika ipd., niso več samoumevna. V luči stopnjevanja spopadov so navedeni izzivi za platformne delavce v Ukrajini čedalje težji. Na eni strani platforme predstavljajo pomemben vir dohodka in priložnosti za delo za Ukrajince. Po drugi strani pa je pomembno prizadevanje, da so platformnim delavcem zagotovljeni pošteni delovni pogoji in pravično plačilo za opravljeno delo. V vsakem primeru pa bo platformna ekonomija v Ukrajini igrala pomembno vlogo v gospodarskem razvoju države po končanju oboroženih spopadov.

Viri

Heath, T. (2022, 18. maj). Amid war, platform workers in Ukraine demand decent wages. <https://www.solidaritycenter.org/amid-war-platform-workers-in-ukraine-demand-decent-wages/>

Marshall, A. (2022, 4. marec). In Ukraine, online gig workers keep coding through the war.
<https://www.wired.com/story/gig-work-in-ukraine/>

Staffing Industry Analysts (SIA) (2022, 9. marec).
World – platform workers in Ukraine and Russia face disruption amid impact of Russian invasion.
<https://www2.staffingindustry.com/eng/Editorial/Daily-News/World-Platform-workers-in-Ukraine-and-Russia-face-disruption-amid-impact-of-Russian-invasion-60894>

WageIndicator (2022, maj). May 2022 – What does the war in Ukraine mean for platform workers?.
<https://wageindicator.org/labour-laws/platformeconomy/platform-workers-news/may-2022-what-does-the-war-in-ukraine-mean-for-platform-workers>

VLOGA IN POMEN IZKUSTVENEGA IN SKUPNOSTNEGA UČENJA: TERENSKA RAZISKAVA V CLEVELANDU

Dr. Dejan Romih

Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta, Razlagova ul. 14, 2000 Maribor

Društvo ekonomistov Maribor, Razlagova ul. 14, 2000 Maribor

dejan.romih@um.si

dejan.romih@demb.si

<https://orcid.org/0000-0001-9123-0183>

Povzetek: V tem članku obravnavam vlogo in pomen izkustvenega in skupnostnega učenja. Na osnovi terenske raziskave v Clevelandu sem ugotovil, da izkustveno in skupnostno učenje prispevata k nadaljnjemu razvoju univerze in skupnosti, v kateri univerza deluje.

Ključne besede: izkustveno učenje, izkustveno znanje, Ohio, skupnostno učenje, skupnostno vključevanje, Teksas, Združene države Amerike

1 Uvod

Izkustveno znanje postaja vse pomembnejše. V tem članku obravnavam vlogo in pomen izkustvenega in skupnostnega učenja kot načina pridobivanja izkustvenega znanja na področju študija. Pri tem lahko izkustveno znanje definiramo kot znanje, pridobljeno z izkušnjami, izkustveno učenje kot pridobivanje izkustvenega znanja, skupnostno učenje pa kot pridobivanje izkustvenega znanja ob delu v skupnosti. Ta članek dopolnjuje literaturo v slovenskem jeziku o izkustvenem in skupnostnem učenju, ki sta med ameriškimi univerzami zelo

priljubljena, med drugim tudi zato, ker omogočata študentom, da pridobijo nove veščine in znanje.

2 Metode

Ta članek temelji na terenski raziskavi, ki sem jo opravil med usposabljanjem na Državni univerzi v Clevelandu (Cleveland State University, CSU), ki sem jo obiskal med 9. in 13. majem 2022. CSU sem obiskal v okviru projekta Inovativno učenje in poučevanje v visokem šolstvu (INOVUP). Po končanem usposabljanju sem za visokošolske učitelje in sodelavce na Univerzi v Mariboru organiziral tematsko delavnico, na

kateri sem podal pregled dobre prakse pri pridobivanju izkustvenega znanja v Združenih državah Amerike. V terenski raziskavi sem proučeval izkustveno in skupnostno učenje v Ohio, pri čemer sem uporabljal metodo terenskega intervjuvanja.

3 Rezultati

CSU je del Univerzitetnega sistema v Ohio (The University System of Ohio) s sedežem v Columbusu. Skupnostno učenje je del strateškega načrta CSU 2.0 (gl. Cleveland State University, 2023a). Z njegovim uresničevanjem želi univerza prispevati k svojemu nadaljnjemu razvoju in razvoju skupnosti, s katero je zelo povezana. Po mnenju sogovornikov je skupnostno učenje konkurenčna prednost, ki jo ima CSU pred drugimi univerzami. Diferenciranje in klasificiranje univerz je pomembno za njihov položaj na visokošolskem trgu. CSU za zaveda, da je klasificiranje univerze (univerzitetnega kampusa) po kriteriju skupnostnega vključevanja (gl. Carnegie Classification of Institutions of Higher Education, 2023) pomembno za njene deležnike. Sogovorniki se strinjajo, da lahko izkustveno znanje izboljša položaj študentov in diplomantov na trgu dela.

Anketiranci iz Clevelanda menijo, da je pridobivanje izkustvenega znanja kot dela človeškega kapitala zelo pomembno za posameznika in skupnost. Univerzi pri uresničevanju strateškega načrta CSU 2.0 pomaga program Centra za razvoj malih podjetij (Small Business Development Center), ki ga sofinancirata U.S. Small

Businesses Administration in Ohio Development Services Agency. Center sodeluje s CSU in Univerzo v Acronu (The University of Akron). Je del Mreže za pomoč pri izvozu (Export Assistance Network), ki sestoji iz sedmih centrov (gl. Cleveland State University, 2023; Ohio Small Business Development Center at Cleveland State University, 2023b). Center ima svoj sedež na CSU, s katero sodeluje pri skupnostnem učenju. Center pomaga malim in srednje velikim podjetjem iz skupnosti (Clevelanda, Ohia) pri izvozu blaga in storitev v tujino. Pri tem jim s svojim znanjem in izkušnjami pomagajo tudi profesorji in študenti s CSU (izmenjevanje znanja in izkušenj). Center organizira tematske delavnice za študente in jim pomaga pri pridobivanju pripraviškega dela v malih in srednje velikih podjetjih iz skupnosti. Ta primer je po mnenju sogovornikov uspešen, ker temelji na sodelovanju med CSU ter (malimi in srednje velikimi) podjetji in drugimi ustanovami iz skupnosti pri spodbujanju skupnostnega učenja. Izziv za univerzo je, kako motivirati mala in srednje velika podjetja iz skupnosti za sodelovanje pri skupnostnem učenju. Smiselno bi bilo aktivnosti centra vključiti v program življenjskih učnih skupnosti.

Vodstvo, zaposleni in študenti se zavedajo, da je skupnostno učenje pomembno za posameznika in skupnost, zato promovirajo skupnostno učenje na ravni univerze. Želijo si, da bi k sodelovanju na tem področju pritegnili tudi druga podjetja in ustanove iz skupnosti (Cleveland, Ohio). Pri tem jim pomaga Global

Business Center, ki povezuje univerzo in gospodarstvo. Global Business Center je center, ki pomaga podjetjem pri globalnem poslovanju (Cleveland State University, 2023c). Center deluje v okviru CSU in organizira izobraževanja in usposabljanja za študente (npr. Certified Global Business Professional Training, Exporting 101) ter izvaja program GlobalTarget, v okviru katerega sodelujejo mentorji iz skupnosti. Center je zelo pomemben za univerzo, saj omogoča izmenjevanje znanja.

Business Center.

<https://business.csuohio.edu/global/global>

Ohio Small Business Development Center at Cleveland State University (2023).

<https://www.csusbdc.com/>

4 Razprava in sklep

Rezultati terenske raziskave v ZDA kažejo, da je univerza, ki sem jo obiskal med svojim usposabljanjem za multiplikatorja v okviru projekta INOVUP, zelo naklonjena izkustvenemu in skupnostnemu učenju. Anketiranci iz Ohia menijo, da izkustveno in skupnostno učenje prinašata koristi za študente, univerzitetne učitelje, univerzo in skupnost, zato je smiselno, da z aktivnostmi na tem področju nadaljujejo.

Viri

Carnegie Classification of Institutions of Higher Education. (2023). Elective classifications.

<https://carnegieelectiveclassifications.org/>

Cleveland State University (2023a). Student success. <https://csu2.0.csuohio.edu/student-success>

Cleveland State University (2023b). Small Business Development Center. <https://business.csuohio.edu/entrepreneurship/small-business-development-center>

Cleveland State University (2023c). Global

DIGITALNA EKONOMIJA IN PRAVO 2023

Društvo ekonomistov Maribor

info@demb.si

Društvo ekonomistov Maribor organizira Študentsko posvetovanje o ekonomskih in pravnih izzivih digitalne preobrazbe, ki bo potekalo 30. junija 2023 na daljavo. Soorganizatorji posvetovanja Digitalna ekonomija in pravo 2023 so Ekonomsko-poslovna fakulteta Univerze v Mariboru, Študentski svet Ekonomsko-poslovne fakultete Univerze v Mariboru in Študentski svet Pravne fakultete Univerze v Mariboru. Posvetovanje je namenjeno spodbujanju znanstvenoraziskovalnega dela študentov ekonomije in prava, ki študirajo na Univerzi v Mariboru.

S tem dogodkom želi Društvo ekonomistov Maribor prispevati k ozaveščanju študentov o vlogi in pomenu digitalne preobrazbe. Ena od tem posvetovanja je vloga in pomen klepetalnega robota ChatGPT.

Več o tem na
<https://demb.si/digitalna-ekonomija-in-pravo-2023/>.

LABORATORIJ ZA ZELENO EKONOMIJO

Društvo ekonomistov Maribor

info@demb.si

Društvo ekonomistov Maribor sodeluje pri projektni nalogi Laboratorij za zeleno ekonomijo, ki so ga prijaviли dr. Andreja Primec, dr. Žan Jan Oplotnik in dr. Dejan Romih z Ekonomsko-poslovne fakultete Univerze v Mariboru. Namen projektne naloge je spodbuditi sodelovanje med Univerzo v Mariboru ter enim ali več slovenskih podjetij v oblikovanju in razvoju inovativnih rešitev za interdisciplinarne izzive, ki jih prinašata digitalna in zelena preobrazba. Raziskave in izkušnje kažejo, da je sodelovanje med univerzo in gospodarstvom na področju digitalne in zelene preobrazbe nujno potrebno za povečanje odpornosti slovenskega gospodarstva na zunanje šoke. Uvajanje digitalnih in zelenih tehnologij v slovenskem gospodarstvu povzroča med študenti Univerze v Mariboru potrebo po pridobivanju digitalnih in zelenih kompetenc, ki so nujno potrebne za zelen in odporen prehod. Študentski izziv poteka v okviru projekta Študentski izzivi Univerze v Mariboru NOO (ŠI:UM NOO).

Več o tem na

<https://si.um.si/izziv/laboratorij-za-zeleno-ekonomijo-greeneconlab>.

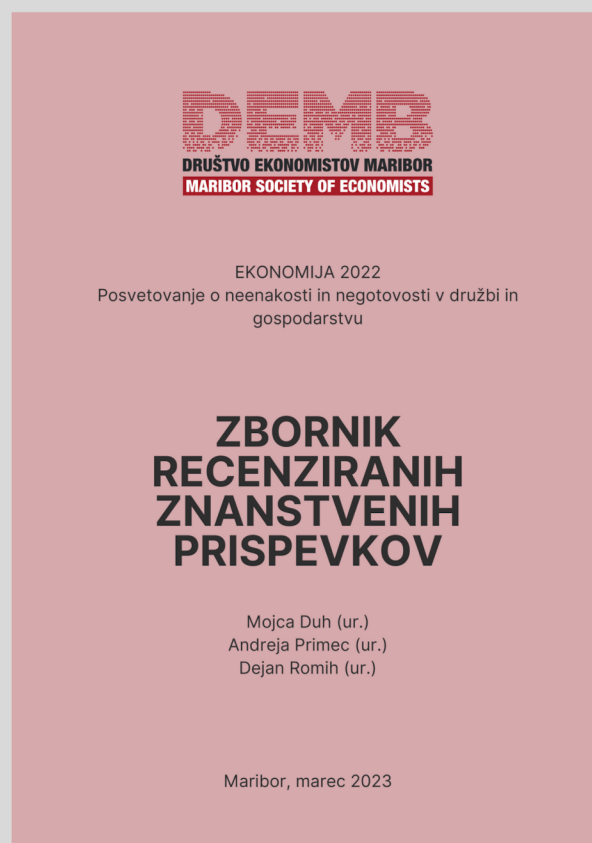
ZBORNIK ZNANSTVENIH PRISPEVKOV NA POSVETOVANJU EKONOMIJA 2022

Društvo ekonomistov Maribor

info@demb.si

Obveščamo vas, da je izšel Zbornik znanstvenih prispevkov na posvetovanju Ekonomija 2022, ki so ga uredili red. prof. dr. Mojca Duh, izr. prof. dr. Andreja Primec in pred. mag. Dejan Romih. Zbornik je dostopen na <https://demb.si/publikacije/zbornik-povzetkov-znanstvenih-prispevkov-na-posvetovanju-ekonomija-2022.pdf>.

Zbornik obsega 87 strani in vsebuje devet znanstvenih prispevkov s področja ekonomije, poslovanja in prava.

Naslovnica zbornika znanstvenih prispevkov

VABILO ZA ODDAJO PRISPEVKA

Spoštovani!

Vabimo vas, da oddate prispevek s področja ekonomije, poslovanja ali sorodnih ved za naslednjo številko Glasila Društva ekonomistov Maribor. Prispevek pošljite na uredništvo glasila (dejan.romih@demb.si). Pri pisanju upoštevajte slog APA (<https://apastyle.apa.org/>).

Lep pozdrav
Uredništvo glasila

GLASILO DRUŠTVA EKONOMISTOV MARIBOR

April 2023, letnik 3, številka 2

ISSN 2738-6554

Glavni in odgovorni urednik

Dr. Dejan Romih, Univerza v Mariboru

Tehnični urednik

Dr. Dejan Romih, Univerza v Mariboru

Uredniški odbor

Mag. Aleš Borko, Nova Kreditna banka Maribor, d. d.,
Maribor

Dr. Peter Glavič, Univerza v Mariboru

Borut Kancler, Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolca Maribor

Dr. Žan Jan Oplotnik, Univerza v Mariboru

Dr. Andreja Primec, Univerza v Mariboru

Lektor

Mitja Brünec

Glasilo Društva ekonomistov Maribor
April 2023, letnik 3, številka 2

ISSN 2738-6554

Izdajatelj
DRUŠTVO EKONOMISTOV MARIBOR
Razlagova ul. 14, 2000 Maribor
Davčna št.: 39368971
Matična št.: 5148014000
Telefon: (02) 22 90 231

Glasilo izide štirikrat letno (januarja, aprila, julija, oktobra).

© Društvo ekonomistov Maribor
Besedilo © Avtorji 2023

To delo je licencirano z licenco Creative Commons Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Deljenje pod enakimi pogoji 4.0 Mednarodna (CC BY-NC-SA 4.0)
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

